

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **O. S.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, sídlem Hládkov 701/4, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2020, č. j. OAM-83/LE-BA04-BA04-PS-2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 10. 2020, č. j. 17 A 74/2020 - 48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobce byl dne 9. 8. 2020 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť se při kontrole neprokázal žádným dokladem totožnosti, na území České republiky se nacházel bez povolení a v rozporu s uloženým správním i soudním vyhoštěním. V zařízení pro zajištění cizinců poté žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu. Následně dne 17. 8. 2020 rozhodl žalovaný o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce již dvakrát neúspěšně žádal o mezinárodní ochranu a v minulosti byl vyhoštěn pro padělení veřejné listiny. K vycestování z území České republiky neučinil žádné kroky a jeho vysvětlení, že pije příliš na to, aby toho byl schopen, nelze akceptovat. Kromě lepší lékařské péče v České republice žalobce neuvedl jediný relevantní důvod, proč by nemohl vycestovat zpět na Ukrajinu, kde má rodinu. S ohledem na okolnosti tak žalovaný shledal žádost o mezinárodní ochranu účelovou, podanou s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Nepovažoval žalobce za zranitelnou osobu, neboť žalobce je schopen práce, vydělával si na různých brigádách a v zařízení pro zajištění cizinců má zajištěnu lékařskou péči.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce u Krajského soudu v Plzni. Krajský soud žalobu zamítl. Žalobce nerozporoval splnění podmínek pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tj. že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal účelově, pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Brojil pouze proti tomu, že žalovaný nedostatečně zhodnotil, zda je zranitelnou osobou, již je možné zajistit jen za podmínek § 46a odst. 3 zákona o azylu.

[3] K této námitce soud konstatoval, že účelem vymezení zranitelných osob je identifikace těch osob, u nichž je zajištění nevhodné, protože by mělo nepříznivé dopady na jejich fyzický či psychický stav, případně by vyžadovalo přijetí zvláštních opatření procesní či věcné povahy. I onemocnění relativně závažné povahy, která jsou kompenzována nebo na která je cizinec adaptován a pro která lze v zařízení pro zajištění cizinců dodržet odpovídající léčebný režim, proto není možné hodnotit jako vážné onemocnění ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Nejsou tedy důvodem pro konstatování zranitelnosti cizince.

[4] V případě žalobce nebyly dány takové okolnosti, aby jeho cirhózu jater bylo možno podřadit pod pojem „vážné onemocnění“. Žalobce již v předchozích správních řízeních i v řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu uváděl, že trpí více onemocněními. Žalobce ovšem nikdy netvrdil, že by mu onemocnění zásadním způsobem ztěžovala život, naopak je z obsahu listin správního spisu i příloh žalobce zřejmé, že sám žalobce mimo zajištění nedodržoval léčebný režim (nadměrně pil alkohol, nebral léky na epilepsii s ohledem na poškození jater). Žalovaný tedy zranitelnost žalobce hodnotil adekvátně tomu, že v zařízení pro zajištění cizinců má zajištěnu lékařskou péči a před zajištěním ho onemocnění neomezovala natolik zásadním způsobem, že by nebyl schopen pracovat. Ostatně i v samotné žalobě žalobce namítl toliko nedostatečné posouzení zranitelnosti, nikoliv to, že by zranitelnou osobu skutečně byl, že by mu v zařízení pro zajištění cizinců nebylo možné poskytnout adekvátní lékařskou péči či že by zajištění na něj mělo jinak nepříznivý dopad. Nebyl tak důvod považovat žalobce za zranitelnou osobu nebo zjišťovat bližší podrobnosti o jeho zdravotním stavu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[6] V kasační stížnosti stěžovatel trvá na své žalobní námitce. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného je obecné a šablonovité a zakládá se jenom na subjektivní hypotéze. Stěžovatel může být zranitelnou osobou právě s ohledem na svoje onemocnění. Žalovaný tedy měl aktivněji zkoumat stěžovatelův zdravotní stav, aby mohl lépe posoudit jeho zranitelnost, k čemuž stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2016, č. j. 1 Azs 123/2015 - 47. Stěžovatel svůj zdravotní stav během celého správního řízení popisoval jako jednoznačně špatný. Povinností žalovaného tedy bylo přezkoumatelně vyhodnotit relevanci

pokračování

stěžovatelských tvrzení, s nimiž byl seznámen, a zhodnotit je vztahu k tomu, zda je stěžovatel zranitelnou osobou či nikoliv. Soud svým hodnocením nemůže nahrazovat činnost žalovaného.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že s argumentací stěžovatele nesouhlasí. V odůvodnění rozhodnutí se dostatečně zabýval stěžovatelským zdravotním stavem, na jehož podkladě dospěl k závěru, že není zranitelnou osobou.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[9] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatykačského rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“ Podle odst. 3 téhož ustanovení „*jde-li o žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je zranitelnou osobou, s výjimkou osoby se zdravotním postižením, které nebrání jejímu umístění v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o jeho zajištění, pouze pokud je starší 18 let a porušil opakovaně závažným způsobem povinnost uloženou mu zvláštním opatřením.*“

[11] Dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu se rozumí „*zranitelnou osobou zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.*“

[12] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel v rámci žádosti o mezinárodní ochranu ke svému zdravotnímu stavu uvedl celou řadu zdravotních obtíží (hepatitida typu C, epilepsie, hypertenze aj.) a komplikací v jejich léčbě (nevolnost po užití léků).

[13] To žalovaný zohlednil ve svém rozhodnutí a zabýval se tím, zda v důsledku zdravotního stavu nemůže být stěžovatel zranitelnou osobou. Dospěl přitom k závěru, že stěžovatel je práceschopnou osobou, sám sdělil, že pracuje na různých brigádách a jeho aktuální zdravotní stav nebrání pobytu v zařízení pro zajištění cizinců, kde je zajištěna lékařská péče. Ačkoliv toto posouzení se jeví nadmíru stručným, Nejvyšší správní soud je ve shodě s krajským soudem pokládá vzhledem k okolnostem případu za dostatečné. Ač stěžovatelem uváděné zdravotní problémy mohou způsobovat zásadní omezení a aniž by měl soud za cíl bagatelizovat stěžovatelův zdravotní stav, stěžovatel v žádném z případů, kdy byl tázán na svůj zdravotní stav, neuvedl žádná konkrétní omezení, která by mu tato onemocnění způsobovala, nadto z jeho výpovědi vyplynulo, že své potíže v České republice léčí (či má tuto možnost, dodržení léčebného režimu je již zcela v jeho rukou). Žalovaný pak správně poukázal na skutečnost, že v zařízení pro zajištění cizinců je dostupná zdravotní péče, a shledal, že stěžovatelem udávané obtíže nejsou překážkou pro pobyt v zařízení. Nadto soud zdůrazňuje (jak již ostatně učinil krajský soud), že stěžovatel v řízení u krajského soudu ani u Nejvyššího správního soudu netvrdil, že by zranitelnou osobou skutečně byl, ani v tomto směru nečinil žádné důkazní návrhy

(srov. rozsudek ze dne 15. 1. 2020, č. j. 10 Azs 260/2019 - 30). Krajský soud v souladu s principem plné jurisdikce přezkoumal rozhodnutí žalovaného, a to včetně podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí, nelze však souhlasit se stěžovatelem, že by nahrazoval úvahu žalovaného týkající se hodnocení stěžovatele jako zranitelné osoby. Odůvodněním uvedeným v rozsudku soud pouze reagoval na žalobní námitku.

[14] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud správně posoudil rozhodnutí žalovaného jako přezkoumatelné a věcně správné.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[17] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 1. 9. 2020, č. j. 17 A 74/2020 - 23, ustanoven zástupce Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 a 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupci odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Advokát je plátcem DPH, odměna se proto zvyšuje o 21 % z uvedené částky. Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 4 114 Kč, jež mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. září 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu